

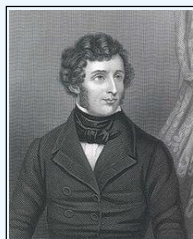
Teraźniejszość i przyszłość leków biologicznych

Paweł Grieb
Zakład Farmakologii Doświadczalnej
Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej
im. M. Mossakowskiego PAN

Próby syntezy związków organicznych – nieudane
XVII wiek - wyjaśnienie:
Jean Baptiste van Helmont
– hipoteza *vis vitalis*...

1828
Friedrich Wöhler
– synteza mocznika –
obalenie hipotezy *vis vitalis*
Powszechnie zaakceptowane.

A jednak...

Leki biologiczne (*Biologicals*):

Definicja – 4 atrybuty:

- substancje czynne to organiczne polimery lub agregaty makromolekularne o MW > 1.000 Da
- przy obecnym stanie techniki wytwarzane [z bardzo nielicznymi wyjątkami] tylko przez żywe komórki
- podawane parenteralnie (iniekcyjnie) [z bardzo nielicznymi wyjątkami]
- działają na organizm za pośrednictwem procesów rozpoznawania molekularnego

Leki biologiczne tworzą *continuum* substancji o wzrastającym stopniu komplikacji.

VI Uroczysty Obiad Czwartkowy

Specyfika leków biologicznych i biopodobnych w polityce refundacyjnej i cenowej

Warszawa, 16 września 2010

Temat

Teraźniejszość i przyszłość leków biologicznych

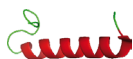
Prelegent

prof. Paweł Grieb

Strona

2 z 7

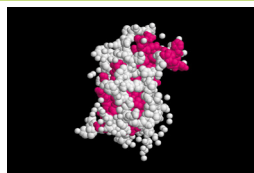
www.ceestahc.org

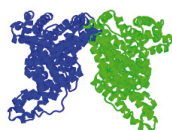
Kalcitonina (32aa; MW=3.455 Da)

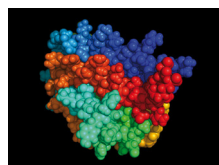
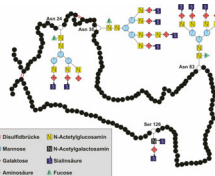
Insulina (heterodimer, 21aa+30aa; 5.808 Da; tworzy heksamery)

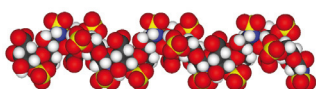
Hormon wzrostu (191aa; MW=22.124 Da)

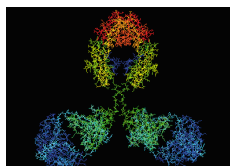
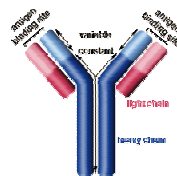
Albumina (584aa; MW=65kDa)

Erythropoetyna (165aa; polipeptyd glikozylowany, MW=34kDa)

Heparyna (glikozaminoglikan, MW=12-15kDa)

Przeciwciała klasy IgG (cztery łańcuchy białkowe, MW=150kDa)

a także:

- wektory i transgeny do terapii genowej
- szczepionki (np. rekombinowane wirusy)
- komórki używane w celach leczniczych (somaticzne, macierzyste)

Otrzymywanie leków biologicznych:

Od wyodrębniania prostymi metodami z organizmów genetycznie niezmienionych ... (przykład: heparyna)

Izolacja heparyny z jelit świńskich
Zakład produkcyjny
firmy Hanzhou SPL, Chiny
(oddział Scientific Protein Labs,
Waunakee, WI, USA)

Otrzymywanie leków biologicznych:

... do skomplikowanej produkcji przy pomocy tzw. platform komórkowych w warunkach *in vitro* (przykłady: bakterie *E. coli*, drożdże, komórki owadów, komórki CHO z wprowadzonymi transgenami kodującymi rekombinowane białka – inkubowane w fermentorach)

Pilotowy fermentor 300 L
firmy CebTech Service
Aberdeen, ND, USA

Leki biologiczne otworzyły nowe perspektywy przed medycyną:

Insuliny – leczenie cukrzycy

Heparyny – leczenie/zapobieganie zakrzepicy, leczenie zawałów serca, techniki krążenia pozaustrojowego

Interferony alfa – leczenie wirusowego zapalenia wątroby i niektórych nowotworów

Interferony beta – leczenie stwardnienia rozsianego

Hormon wzrostu – leczenie niskorosłości

Erytropoetyny – leczenie anemii, w tym w niewydolności nerek

Tkankowy aktywator plazminogenu (rtPA) – leczenie zawałów serca, niedokrwienne udarów mózgu

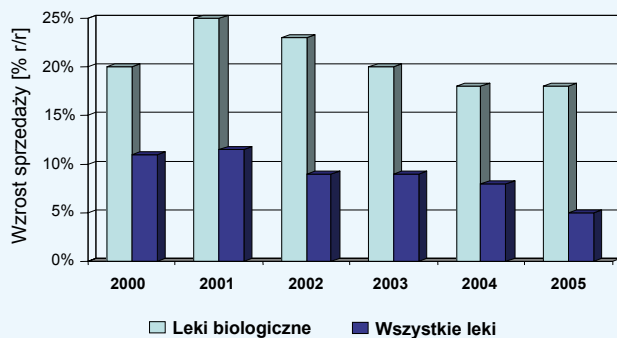
Czynniki wzrostu (G-CSF, GM-CSF) – cytopenie krwi (w tym w przebiegu chemioterapii nowotworów)

Przeciwciała monoklonalne – leczenie nowotworów, innych chorób, zapobieganie odrzucaniu przeszczepionych narządów

Szczepionki rekombinowane – zapobieganie/leczenie różnych chorób (np. zapalenie wątroby typu B, grypa, nowotwory macicy)

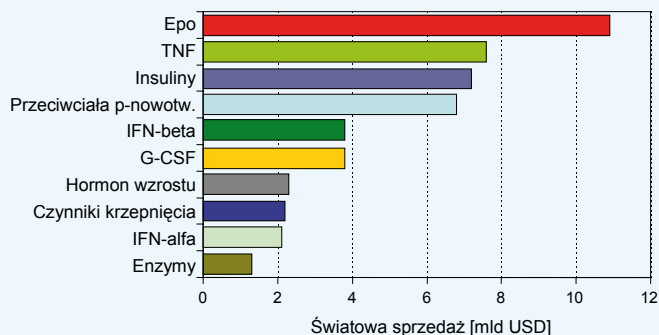

WZROST SPRZEDAŻY LEKÓW BIOLOGICZNYCH JEST SZYBSZY NIŻ WZROST SPRZEDAŻY WSZYSTKICH LEKÓW

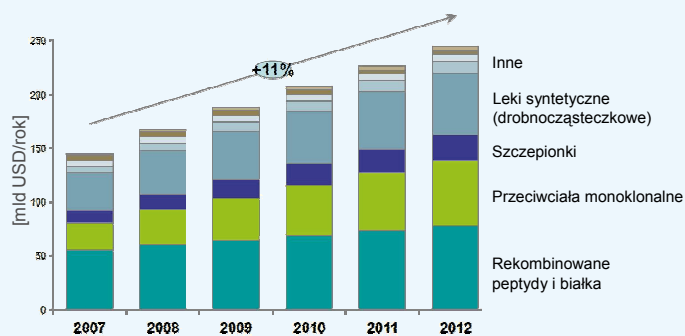

Legend: Leki biologiczne (light blue), Wszystkie leki (dark blue)

GŁÓWNE GRUPY LEKÓW BIOLOGICZNYCH

ŚWIATOWY RYNEK LEKÓW PODAWANYCH PARENTERALNIE

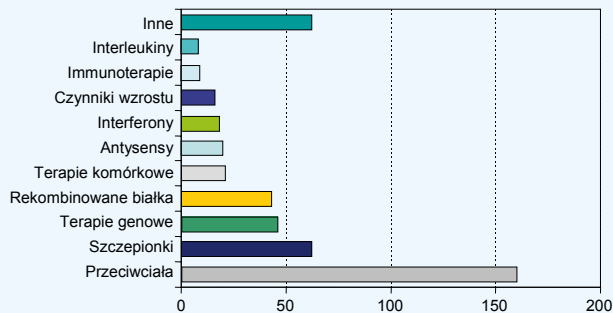

PRZYSZŁOŚĆ LEKÓW BIOLOGICZNYCH

1. Nowe klasy leków biologicznych
2. Leki biologiczne ulepszone
3. Upowszechnienie leków biologicznych
4. Wydajniejsze platformy produkcyjne
5. Szybka produkcja w dużej skali
6. Nieiniekcyjne drogi podawania
7. .... ?

LEKI BIOLOGICZNE OBECNIE OPRACOWYWANE

PRZYKŁAD NOWEJ KLASY LEKÓW BIOLOGICZNYCH:

ANTYBIOTYKI PEPTYDOWE

Vol. 52 No. 3/2005, 633-638

Review

on-line at: www.actabp.pl

New generation of peptide antibiotics*

Adam Dubin[§], Paweł Mak, Grzegorz Dubin, Małgorzata Rzychon, Justyna Stec-Niemczyk, Benedykt Władysław, Katarzyna Maziarka and Dorota Chmiel

Faculty of Biotechnology, Jagiellonian University, Kraków, Poland; [§]e-mail: dubin@mol.uj.edu.pl

Received: 15 March, 2005; revised: 16 June, 2005; accepted: 14 July, 2005
available on-line: 15 September, 2005

The increasing antibiotic resistance of pathogenic bacteria calls for the development of alternative antimicrobial strategies. Possible approaches include the development of novel, broad-spectrum antibiotics as well as specific targeting of individual bacterial virulence factors. It is impossible to decide currently which strategy will prove more successful in the future since they both

PRZYKŁADY „ULEPSZONYCH” LEKÓW BIOLOGICZNYCH

Darbopoetyna (hiperglikozylowana Erytropoetyna) – podawana raz na tydzień

Pegylowany Interferon alfa – korzystniejsza farmakokinetyka, wyższa skuteczność

Analogi insuliny – korzystniejsza farmakokinetyka, mniejsze zagrożenie hipoglikemią (ale czy nie są karcynogenne?)

Białka fuzyjne i koniugaty – różne, niekiedy zadziwiające kombinacje typu „dwa w jednym”:

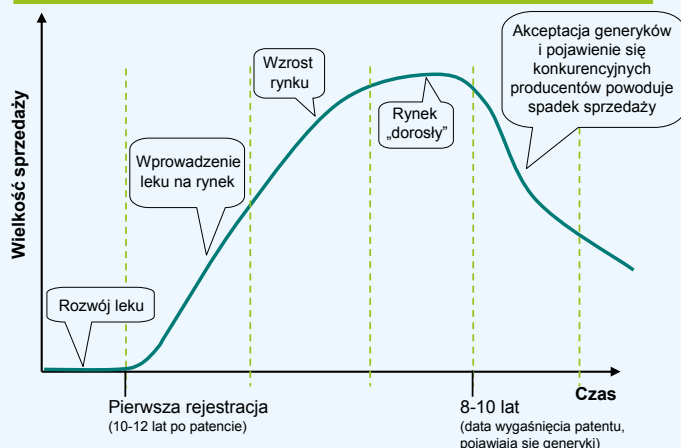

przykład: szczepionka TA-NIC, koniugat toksyny cholery i nikotyny produkt firmy Xenova (Wielka Brytania) pomoże rzucić palenie?! (po badaniach klinicznych I fazy)

GŁÓWNE LEKI BIOLOGICZNE WOBEC KTÓRYCH WYGASŁA OCHRONA PATENTOWA

Lek	Substancja czynna	Firma	Data końca ochrony
FILGRASTIM	GM-CSF	Amgen	2007
ENGERIX-B	Szczepionka p-ko Hepatitis B	GSK	2006
NEUPOGEN	G-CSF	Amgen	2006
NOVOLIN	Insulina ludzka	NovoNordisk	2005
PROTROPIN	Hormon wzrostu	Genetech	2005
ACTIVASE	rtPA	Genetech/BI	2005
EPOGEN	Erytropoetyna	Amgen/J&J/Sankyo	2004
NUTROPIN	Hormon wzrostu	Genetech	2003
HUMANTROPE	Hormon wzrostu	Eli Lilly	2003
AVONEX	Interferon b1a	Biogen	2003
INTRON A	Interferon a2b	Schering Plough	2002
HUMULIN	Insulina ludzka	Eli Lilly	2001

„Cykl życiowy” sprzedaży leku

VI Uroczysty Obiad Czwartkowy

Specyfika leków biologicznych i biopodobnych w polityce refundacyjnej i cenowej

Warszawa, 16 września 2010

Temat

Teraźniejszość i przyszłość leków biologicznych

Prelegent

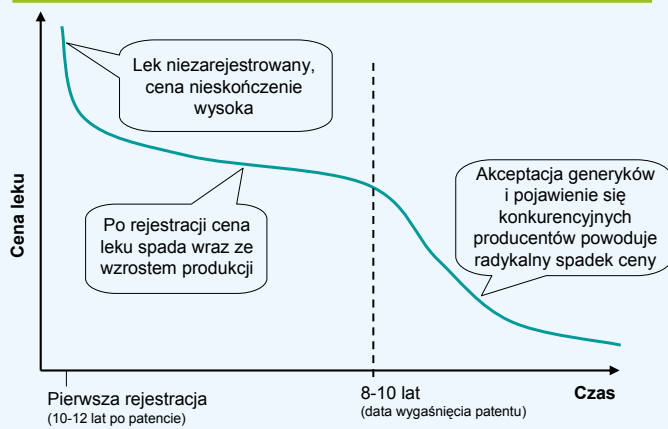
prof. Paweł Grieb

Strona

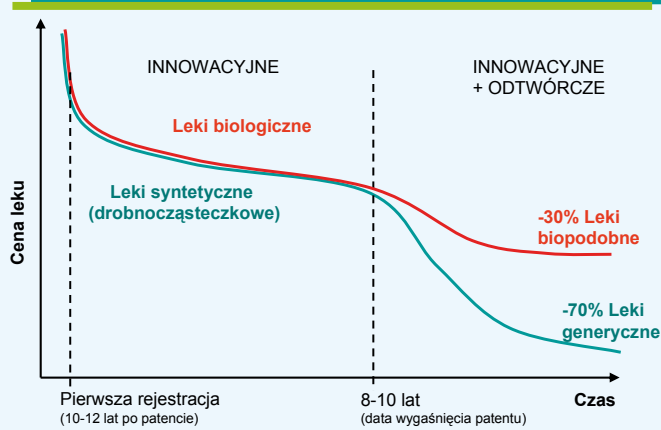
7 z 7

www.ceestahc.org

„Cykl życiowy” ceny leku

Wpływ upowszechnienia leków odtwórczych na cenę

ZWIERZĘTA TRANSGENICZNE JAKO „ŻYWE REAKTORY”

Przykład: transgeniczne kury znoszące jajka zawierające glikozylowany interferon alfa ...

(11) United States Patent		(10) Patent No.:	US 7,338,654 B2
Ivarie et al.		(45) Date of Patent:	*Mar. 4, 2008
(54) GLYCOSYLATED INTERFERON ALPHA OBTAINED FROM A TRANSGENIC CHICKEN	4,895,317 A	8/1990	Sauer
(75) Inventors: Robert D. Ivarie, Watkinsville, GA (US); Alex A. Harvey, Athens, GA (US); Julie A. Morris, Watkinsville, GA (US); Gendong Ekin, Montgomery, CA (CA); Jeffrey C. Rapp, Athens, GA (US)	4,897,762 A	9/1990	Hughes et al.
	5,041,790 A	8/1991	Perry
	5,056,664 A	10/1991	Levin
	5,162,215 A	11/1992	Bonifant et al.
	5,264,689 A	8/1994	Brown
	5,342,416 A	11/1994	Holmes
	5,364,763 A	11/1994	Boyer et al.
	5,367,798 A	11/1994	Lee
	5,376,618 A	11/1995	Scherberg et al.
	5,404,564 A	11/1995	Capozzi et al.
	5,487,992 A	11/1995	Capozzi et al.
	5,477,177 A	10/1995	Wald et al.
(73) Assignees: AgGenetics, Inc., Athens, GA (US); University of Georgia Research Foundation, Inc., Athens, GA (US)	5,714,113 A	2/1999	Dubak et al.
	5,714,917 A	8/1999	Johnson et al.
	5,786,992 A	1/2000	Polun et al.
	5,879,013 A	3/1999	Holmes
	5,881,967 A	1/1999	Schickel et al.
	5,897,998 A	8/1999	Spekhauser et al.
	6,027,722 A	2/2000	Holmes

(Produkcja przygotowywana na Węgrzech)